

5. Хвищун Н. В. Сутність поняття «логістика»: ретроспективний аналіз / Н. В. Хвищун // Ефективна економіка. Київ. 2012. №11. URL: <http://economy.nayka.com.ua/index.php?operation =1&iid=1567> (дата звернення 01.09.2022).

Abstract: It is the logistics activity that is the key factor influencing the profitability of the enterprise. For enterprises of different branches, the significance of each element of the classification of logistics costs and which level of the logistics system they occupy is different. The enterprise must combine important, from the point of view of the organization of the management process, moments that are characteristic of its activity. effective logistics management is based on the principle of budgeting logistics costs. The main principles of budgeting are highlighted, such as: completeness, reality, integration, flexibility and economy. Budget of logistics costs: clarifies the specific structure of the logistics costs reflected in it; determines the places of occurrence of these costs, that is, those organizational divisions of the enterprise that implement logistics processes; specifies the period for which logistics cost limits are set.

Keywords: logistics activity, logistics costs, management directions, effectiveness.

*Науковий керівник – Вишнеvsька О.М.,
д-р екон. наук, професор,
декан обліково-фінансового факультету*

ЕТИЧНИЙ ОBOB'ЯЗОК ІНЖЕНЕРА ЯК ВТІЛЕННЯ ІНТЕГРАЦІЇ СУСПІЛЬНИХ ЦІННОСТЕЙ ТА БІЗНЕС-ВИМОГ

ХАРКОВ Ігор, здобувач вищої освіти

спеціальність 015 Професійна освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Розглядаються етичні норми інженерної діяльності як обов'язки перед суспільством та замовником.

Ключові слова: етичний кодекс, етична норма, обов'язок.

Сучасний світ ставить перед інженером багато викликів. Вони пов'язані не тільки с потребами створення новацій, що направлені на вирішення економічних, соціальних, екологічних та інших проблем людства. Діяльність інженера відбувається, як правило, в межах конкретних бізнес-проектів або протикає в сфері технічного забезпечення життєдіяльності суспільства. Кінцевий результат діяльності інженера отримує оцінку не тільки в економічних показниках. Сучасна техніка та технології повинні бути безпечними як для конкретної людини, так для природи та суспільства. Це ставить проблему гуманістичного виміру праці інженера. Параметри такого виміру задає не тільки суспільство, само світове інженерне співтовариство ставить етичні вимоги до своєї праці. Відображенням таких вимог виступають кодекси інженерної етики, які приймають сучасні професійні асоціації та спілки інженерів. Подібні кодекси є не тільки втіленням

уявлень інженерного співтовариства про власну соціальну відповідальність, вони складаються під впливом актуальніших вимог етики бізнесу та формуються завдяки усвідомленню інженерами суспільних цінностей та проблем [2].

Одним із прикладів нормативного втілення етичних вимог до професії інженера є «Етичний Кодекс Міжнародної гільдії Інженерів-Консультантів (МГІК). МГІК є членом Європейської Федерації Інжинірингово-Консалтингових Асоціацій, яка об'єднує тридцять професійних національних асоціацій країн Європейського Союзу. МГІК - незалежне професійне об'єднання, ставить за мету гармонізацію існуючої в Україні моделі ринку інжинірингових та консалтингових послуг до загально визначених міжнародних галузевих стандартів шляхом консолідації науково-технічного потенціалу учасників об'єднання та формування міцного експертного співтовариства, здатного ефективно адаптувати в Україні кращі світові практики. Європейська Федерація Інжинірингово-Консалтингових Асоціацій – недержавна некомерційна організація, яка є єдиною європейською федерацією, що представляє європейську галузь інжинірингово-консалтингових та суміжних послуг, у якій працює більше одного мільйону фахівців. «Етичний Кодекс Міждержавної гільдії Інженерів-Консультантів» налагає на членів гільдії етичні вимоги, яких вони повинні дотримуватись в процесі своєї діяльності. Основа увага в «Кодексі...» приділена етиці обов'язку, то б то налягає на інженера певні етичні зобов'язання, які інженерові треба виконувати в процесі своєї участі в бізнес-проектах. Етичні норми «Кодексу...» носять загальний та абстрактний характер. Обов'язки інженера поділені на шість груп. Ієрархія обов'язків, представлених у «Кодексі...» дозволяє зробити висновок про моральні пріоритети гільдії та відображення в них ціннісно-нормативних домінант сучасного українського суспільства.

Перша група обов'язків покладає на інженера зобов'язання в сфері охорони навколишнього середовища. Інженер повинен знаходити рішення, що не завдають, або, у виняткових випадках завдають мінімально можливу шкоду навколишньому середовищу. Друга група обов'язків стосується взаємин з суспільством та галуззю, де він працює. Констатується, що інженер приймає на себе відповідальність перед

суспільством та повинен знаходити рішення, що відповідають принципам збалансованого розвитку, в рівній мірі враховують права і інтереси замовника і суспільства. Наступна група обов'язків встановлюється стосовно професіоналізму і компетентності. Серед них головні: підтримувати знання і навички на високому рівні, що відповідає розвитку технологій, законодавства і управління; при наданні послуг замовнику виявляти увагу, належну компетентність і відповідність професійним та етичним стандартам; надавати тільки ті послуги, які він в змозі надати відповідно до його спеціалізації, знаннями і досвідом. В сфері відносин з замовником інженер несе такі обов'язки: діяти в інтересах замовника відповідно до вимог професійної етики, бути неупередженим, повідомлювати замовника про можливий конфлікт інтересів. В сфері відносин з колегами інженер не повинен допускати нечесної конкуренції, не допускати заподіяння шкоди репутації або діяльності колег. Також «Кодекс...» покладає на інженера обов'язки у сфері недопущення корупційних дій під час своєї діяльності [1].

Тобто, «Етичний Кодекс Міждержавної гільдії Інженерів-Консультантів (МГІК)», як і інші сучасні кодекси інженерної етики на перший план ставить інтереси суспільства, за ним – інтереси замовника, обов'язки по відношенню до колег займають лише третє місце. Як недолік «Етичного Кодексу Міжнародної гільдії Інженерів-Консультантів можна відмітити те, що його норми не передбачають санкцій за порушення. Але цей документ в тому вигляді, в якому він існує, є прикладом відображення відношення українського інженерного співтовариства до норм і цінностей професійної етики.

Ethical norms of engineering activity are considered as obligations to society and the customer.

Key words: code of ethics, ethical norm, obligation.

Література:

1. Етичний Кодекс Міждержавної Гільдії Інженерів-Консультантів. URL :<http://iceg.com.ua/wp-content/uploads/2016/10/THE-CODE-OF-ETHICS.pdf> (дата звернення 28.09. 22).

2. Саенко Н.В., Созикіна Г.С. Місце інженерної етики в інженерній освіті. *Матеріали XIV-ої Міжнародної науково-практичної конференції (07 жовтня 2021 р., м. Валлетта (Мальта), дистанційно).* URL : <http://perspectives.pp.ua/public/site/conferency/conf-14.pdf#page=147> (дата звернення 28.09. 22).

***Науковій керівник – Мірошкіна Наталія,
канд. філос. наук, доцент кафедри економічної теорії та суспільних наук
Миколаївський національний аграрний університет
М. Миколаїв.***